

Przedmiotowy system oceniania z religii w klasach I-VIII

ks. Michał Krupa

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów z religii odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego.
2. Ocenianie wiadomości i umiejętności ucznia z religii ma na celu:
  - systematyczne informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie;
  - udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu jego rozwoju;
  - motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce;
  - dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz o specjalnych uzdolnieniach ucznia;
  - umożliwienie nauczycielom religii doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.
3. W przypadku religii ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:
  - formułowanie przez nauczycieli religii wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych z tych zajęć;
  - ocenianie bieżące i ustalanie ocen śródrocznych, według skali i w formach przyjętych w danej szkole;
  - ustalanie ocen rocznych,
  - ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce, zgodnie ze szczegółowymi warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego, określonymi w statucie szkoły.
4. Kontrakt
  - Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć ucznia występuje w całym procesie katechizacji.
  - Sprawdzanie osiągnięć ucznia dokonywane jest różnymi metodami: odpowiedzi ustnej, prac praktycznych, testów wiadomości i umiejętności.
  - Uczeń ma prawo być raz – dwa w semestrze nieprzygotowany do zajęć.
  - nieprzygotowaniu do zajęć (brak podręcznika, pracy domowej) uczeń informuje nauczyciela na początku katechezy.
  - Brak pracy domowej uczeń powinien uzupełnić w okresie najbliższych zajęć.
  - Brak pracy domowej nie może być tłumaczony nieobecnością ucznia w szkole.
  - Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie mógł go napisać, może to zrobić w innym terminie za zgodą obydwu stron. Sprawdzian powinien być zapowiedziany z tygodniowym wyprzedzeniem.
  - Uczeń może poprawić sprawdzian w terminie wspólnie ustalonym z katechetą (w przeciągu 2 tygodni). Do dziennika wpisuje się obie oceny, przy czym bierze się pod uwagę ocenę wyższą.
  - W przypadku nieobecności w szkole uczeń powinien we własnym zakresie uzupełnić wiadomości oraz brakujące notatki i ćwiczenia.

- Uczeń ma prawo do oceny za prace dodatkowe. Uczestnictwo ucznia w konkursie, olimpiadzie czy aktywne uczestnictwo w życiu parafii i stowarzyszeniu (przynależność do kółka zainteresowań) – podnosi ocenę ucznia.

5. Osiągnięcia

- Znajomość podstawowych fragmentów Pisma Świętego i ich przesłania;
- Umiejętność odczytania przesłania poznanych fragmentów biblijnych;
- Umiejętność integrowania poznanych informacji z aktualnymi wyzwaniami;
- Znajomość symboli wiary;
- Znajomość religijnych korzeni wybranych elementów kultury polskiej;
- Znajomość istoty okresów liturgicznych, ich odczytywanie w kontekście biblijnym i życia chrześcijańskiego;
- Znajomość symboliki liturgicznej;
- Znajomość istoty sakramentów;
- Zastosowanie wskazań prawa Bożego w konkretnych sytuacjach życiowych;
- Umiejętność kształtowania własnego sumienia, osobowości, charakteru w oparciu o prawo Boże;
- Umiejętność rozwiązywania podstawowych problemów wiary;
- Hierarchizacja podstawowych wartości moralnych;
- Ocena poglądów i postaw własnych i innych ludzi;
- Znajomość sposobów i rodzajów modlitwy oraz biblijnych wzorów modlitwy;
- Umiejętność samodzielnego formułowania modlitwy;
- Postawa uznania błędu, przeproszenia, dziękczynienia, uwielbienia;
- Umiejętność rozwiązywania trudnych sytuacji w duchu chrześcijańskim;
- Umiejętność reagowania na niewłaściwe zachowania;
- Odczytywanie własnych zadań we wspólnocie: rodzinnej, kościelnej, koleżeńskiej,
- Umiejętność wyrażania własnych opinii;
- Zaangażowanie w różne formy apostołstwa;
- Postawa akceptacji i tolerancji.

6. Obszary oceniania

- Sprawdziany, kartkówki.
- Konkursy.
- Odpowiedzi ustne (aktywność).
- Prace domowe.
- Znajomość: modlitwy, katechizmu, tematyki biblijnej.
- Praca w grupie.
- Prace dodatkowe (inicjatywy twórcze, przygotowanie pomocy, udział w konkursach, przynależność do stowarzyszeń i grup modlitewnych).
- Udział w życiu parafii (schola, ministrantura, ognisko misyjne, misterium, spektakl, oaza, kółka zainteresowań).

7. Kryteria oceny z religii.

wiedza

kryterium	poziom
Wiedza znacznie wykraczająca poza program, treści powiązane w systematyczny układ;	6
Wyczerpujący zakres wiedzy określony programem, wiadomości powiązane w logiczną całość;	5
Wiadomości określone programem na poziomie przekraczającym wymagania minimum programowego;	4
Wiadomości podstawowe;	3
Braki w opanowaniu podstawowego materiału;	2
Braki w podstawowych wiadomościach.	1

umiejętności

kryterium	poziom
Umiejętności znacznie wykraczające poza program ;uczeń samodzielnie rozwija swoje uzdolnienia oraz posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje zadania wykraczające poza program;	6
Pełny zakres umiejętności określonych programem; uczeń sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami;	5
Poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania;	4
Uczeń nie przekracza wymagań zawartych w minimum programowym;	3
Uczeń rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności;	2
Uczeń nie opanował umiejętności określone minimum programowym oraz nie jest w stanie rozwiązać zadania w słabym stopniu trudności.	1

aktywność, pilność, sumienność

kryterium	poziom
Wyróżnia się aktywnością, twórczo rozwija uzdolnienia, dba o formację religijną, z zaangażowaniem wypełnia obowiązki;	6
Aktywny, dba o formację religijną ,sumiennie wypełnia obowiązki ,pilny, rzetelnie wykonuje zadania;	5
Aktywny, wypełnia powierzone mu zadania, wymaga kontroli pod względem pilności;	4
Brak większego zainteresowania i zaangażowania; uczeń zaniedbuje obowiązki;	3

Niechętny udział w procesie katechetycznym; brak zaangażowania, działanie niedbałe;	2
Całkowity brak zainteresowania; lekceważący stosunek do przedmiotu i obowiązków;	1

8. Sytuacje oceniania

Sprawdziany pisemne przeprowadza się po bloku tematycznym, poprzedzone lekcją powtórzeniową, zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem.

Przed rozpoczęciem sprawdzianu uczniowie muszą znać jego punktację, zgodnie z procentowymi kryteriami punktacji:

0 – 30% – ocena niedostateczna

31 – 50% – ocena dopuszczająca

51 – 70% – ocena dostateczna

71 – 90% – ocena dobra

90 – 100% – ocena bardzo dobra

- Nauczyciel ocenia sprawdzian najdalej do dwóch tygodni.
- Każda zadana praca powinna być sprawdzona przez nauczyciela, choć nie musi być oceniona.
- Oceny za zeszyt, zeszyt ćwiczeń, inne formy aktywności ucznia (liturgia, adoracja, itp.) są ocenami wspomagającymi.
- Ocena roczna uwzględnia wyniki za pierwszy i drugi okres.
- Wypowiedzi w trakcie lekcji, podczas dyskusji, powtórzenia itp.
- Praca domowa: krótkoterminowa, długoterminowa, kontrolowana na bieżąco.
- Pacierz: ocena ze znajomości podstawowych prawd wiary zdobywana podczas odpowiedzi ustnej lub pisemnej
- Korzystanie z Pisma Świętego, podręcznika i innych materiałów katechetycznych.
- Rozwijanie postawy religijnej, osobiste zaangażowanie w rozwój duchowym.
- Inne możliwości wskazujące na potrzebę wartościowania.
- Oceny kwalifikacyjne na koniec semestru i roku – wg skali:

9. Warunki uzyskania oceny – wymagania.

Celująca

- wyróżnia się aktywnością w grupie katechetycznej,
- aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (stowarzyszenia, ognisko misyjne, kółka różańcowe),
- twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych, potrafi zastosować je we własnym życiu, służy radą innym, jest świadkiem wiary,
- wypowiada się logicznie i wyczerpująco na dany temat,
- bierze czynny udział w przygotowaniu liturgii Mszy świętej, w przygotowaniu nabożeństw, misterii, odpustach parafialnych,
- wyróżnia się w kształtowaniu postawy: otwartości, służby drugiemu; wartości: wrażliwości sumienia, uprzejmości, życzliwości; wzrostem duchowości i świadectwem życia,
- osiąga sukcesy w konkursach religijnych lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

Bardzo dobra:

- uczeń jest zdyscyplinowany, posiada uzupełniony zeszyt, potrafi samodzielnie objaśnić i powiązać w całość wiadomości z programu nauczania,
- posiada biegłą znajomość katechizmu, bierze czynny udział w katechezie,
- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych programem katechezy w danej klasie,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- chętnie i regularnie uczestniczy w katechezie,
- zachowuje szacunek dla „świętych” przedmiotów, miejsc i znaków religijnych,
- chętnie uczestniczy w życiu parafii (liturgia, rekolekcje, odpust itp.),
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
- przejawia postawę apostołską, wyrażając na zewnątrz swoją wiarę.

Dobra:

- uczeń posiada uzupełniony zeszyt ćwiczeń, potrafi odpowiedzieć samodzielnie na wszystkie pytania związane z tematem katechezy, posiada znajomość katechizmu, przejawia aktywność na zajęciach,
- opanował wiadomości i umiejętności, które pozwalają na rozumienie większości relacji między elementami wiedzy religijnej,
- nie opanował w pełni wiadomości określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w minimum programowym,
- zna podstawowe modlitwy i prawdy wiary, rozumie je i umie wyjaśnić,
- dysponuje dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości, potrafi samodzielnie odpowiedzieć na wszystkie pytania związane z tematem katechezy,
- zachowuje szacunek dla „świętych” przedmiotów, miejsc i znaków religijnych,
- uzyskuje stałe, dobre postępy podczas prowadzonych zajęć,
- nie zaniedbuje uczestnictwa w katechezie, do której stara się być przygotowany,
- uczestniczy w rekolekcjach i życiu parafii (czasami).

Dostateczna:

- uczeń prowadzi notatki, wykonuje zadania, potrafi odtworzyć z pamięci wnioski z lekcji,
- opanował wiadomości i umiejętności umożliwiające zdobywanie dalszej wiedzy,
- dysponuje przeciętną wiedzą w zakresie materiału przewidzianego programem, w jego wiadomościach są luki,
- nie wykazuje większego zainteresowania przedmiotem, nieregularnie uczęszcza na katechezę,
- wykonanie zadań przez ucznia budzi zastrzeżenia (np. niestaranne prowadzenie zeszytu, brak katechez),

Dopuszczająca:

- uczeń jest obecny na lekcji, słucha, nie przeszkadza w prowadzeniu katechez,
- zdobyte wiadomości są niewystarczające na uzyskanie przez ucznia ogólnej wiedzy religijnej,
- zna najbardziej istotne z podstawowych modlitw i prawd wiary
- dysponuje minimalną wiedzą w zakresie materiału przewidzianego programem, w jego wiadomościach są braki,
- proste zadania o niewielkim stopniu trudności rozwiązuje przy pomocy katechety,
- niechętnie bierze udział w katechezie, ma lekceważący stosunek do przedmiotu i katechety.

Niedostateczna:

- uczeń nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
- odmawia wszelkiej współpracy, ma lekceważący stosunek do przedmiotu, wiary i katechety,
- nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności,
- nie odzwierciedla znajomości życia chrześcijańskiego (lekceważący stosunek do Kościoła i religii),
- postawa budzi zastrzeżenia (jest anty świadectwem).